

**Audiodescripció i Subtitulació per a Persones
Sordes B-A**

Codi: 44379

Crèdits: 9

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4315982 Traducció Audiovisual	OB	0	2

Professor/a de contacte

Nom: Teresa Pitarch Porcar

Correu electrònic: teresa.pitarch@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent

Teresa Pitarch Porcar

Prerequisits

En cas de cursar el màster per via lenta, cal haver fet el mòdul de Doblatge i Subtitulació abans de cursar el d'Audiodescripció i Subtitulació per a persones sordes.

Objectius

- Conèixer la història i el context legal a Catalunya, Espanya i Europa en matèria de subtitulació per a persones sordes i d'audiodescripció.
- Conèixer la realitat de les persones usuàries.
- Comprendre i analitzar productes audiovisuals de diversa mena.
- Documentar-se.
- Fer subtítols per a persones sordes i audiodescripcions de diversos tipus amb els registres corresponents.
- Dominar el programari, les tècniques i les característiques dels subtítols per a persones sordes i de l'audiodescripció.

Competències

- Analitzar críticament els aspectes estructurals i temàtics de guions cinematogràfics.

- Demostrar una actitud i un comportament ètics actuant d'acord amb els principis deontològics de la professió.
- Distingir les diferents modalitats i els gèneres textuais de la traducció audiovisual i l'accessibilitat als mitjans i les seves característiques.
- Dominar estratègies de correcció, revisió lingüística i postedició dels productes audiovisuals.
- Gestionar projectes de traducció audiovisual, d'accessibilitat i de localització multimèdia, de webs i de videojocs
- Reconèixer els problemes de traducció específics de les diferents modalitats de productes audiovisuals i aplicar els coneixements adquirits per resoldre'ls.
- Tenir les habilitats d'aprenentatge que permetin continuar estudiant de manera principalment autònoma o autodirigida.
- Traduir i fer accessibles productes audiovisuals, productes multimèdia, webs, videojocs i aplicacions informàtiques.
- Utilitzar els programes informàtics específics per traduir i fer accessibles productes audiovisuals, productes multimèdia i videojocs.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir pràctica en els processos de subtitulació per a persones sordes i elaboració de guions per a audiodescripcions.
2. Analitzar el producte cinematogràfic per valorar quins elements s'han d'incloure en l'audiodescripció.
3. Demostrar una actitud i un comportament ètics actuant d'acord amb els principis deontològics de la professió.
4. Fer subtitulacions per a sords i audiodescripcions que compleixin les normes i els estàndards professionals de la indústria.
5. Identificar els principals reptes de l'accessibilitat als mitjans.
6. Identificar i corregir errors en productes de subtitulació per a persones sordes i audiodescripcions.
7. Liderar i treballar en equips d'accessibilitat als mitjans.
8. Reconèixer els aspectes econòmics i professionals de la indústria de l'accessibilitat.
9. Reconèixer les principals característiques de l'audiodescripció.
10. Reconèixer les principals característiques de la subtitulació per a persones sordes.
11. Resoldre problemes relacionats amb la identificació del parlant i la descripció de sons en la subtitulació per a persones sordes.
12. Resoldre problemes relacionats amb la identificació dels personatges i la descripció de les accions d'un producte audiovisual que s'ha d'audiodescriure.
13. Tenir les habilitats d'aprenentatge que permetin continuar estudiant de manera principalment autònoma o autodirigida.
14. Utilitzar programes per a realitzar subtitulació per a persones sordes.
15. Utilitzar programes per fer audiodescripcions.

Continguts

Audiodescripció (AD)

Bloc introductori

- Què és l'AD. Història de l'AD.
- Persones usuàries i expectatives.
- Normatives i lleis.
- Audiodescripció de crèdits i logos.

Bloc teoricopràctic

- Audiodescripció de personatges, amb atenció especial a la perspectiva de gènere.
- Audiodescripció d'accions lineals i d'accions no lineals.
- Audiodescripció d'accions complexes i audiosubtitulació.
- Pràctica general: AD de productes infantils.

- Pràctica general: AD del principi d'una pel·lícula.
- AD d'arts escèniques (teatre i òpera).
- Mercat laboral.

Subtitulació per a persones sordes (SPS)

Bloc introductori

- La subtitulació per a persones sordes: definició, orígens i tipus de subtítols.
- La subtitulació per a persones sordes a Espanya: panorama estatal i panorama autonòmic.
- Lleis, normes i iniciatives que ajuden a eliminar barreres.
- Les persones receptores sordes.
- La pràctica subtituladora per a persones amb diversitat funcional auditiva: dimensió tècnica.
- La pràctica subtituladora per a persones amb diversitat funcional auditiva: dimensió ortotipogràfica.

Bloc teoricopràctic

- El mètode de treball en SPS.
- La velocitat de lectura i la reducció en SPS.
- La identificació dels personatges i les didascàlies.
- Els sons i la música.
- Els productes per a un públic infantil.
- Els documentals doblats o amb veus superposades.
- Els aspectes lingüístics de la SPS en productes col·loquials i còmics.
- Productes audiovisuals de varietats dialectals diferents.
- Altres tipus de productes.
- El món laboral.

Metodologia

S'utilitza una metodologia activa amb activitats de diversos tipus. S'utilitzen els instruments del Campus Virtual de la UAB.

Metodologies possibles:

- Realització de tasques d'audiodescripció i subtitulació per a sords.
- Realització de projectes de audiodescripció i subtitulació per a sords.
- Resolució d'exercicis.
- Presentacions de treballs individuals/en grup.
- Debats (presencials o en fòrums).
- Tècniques d'aprenentatge cooperatiu.

Les activitats didàctiques s'organitzen en tres blocs, segons el grau de autonomia requerit de l'estudiant:

- Activitats dirigides: requereix la direcció d'un/a professor/a.
- Activitats supervisades: requereix la supervisió més o menys puntual d'un/a professor/a.
- Activitats autònomes: l'estudiant s'organitza el temps i l'esforç de manera autònoma (individualment o en grup).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides			
Anàlisi crítica de productes	12	0,48	2, 5, 6, 9, 10, 12, 13
Correcció d'activitats	15	0,6	1, 5, 6, 11, 12, 13
Exposició de continguts teòrics	15	0,6	2, 5, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Debats i activitats de reflexió sobre aspectes rellevants	10	0,4	2, 3, 5, 6, 9, 10, 13
Exposició d'anàlisis crítiques de productes i reflexió conjunta	10	0,4	2, 3, 5, 6, 7, 13
Preparació d'exercicis i treballs	10	0,4	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Treball autònom (exercicis amb programari, anàlisis de productes, documentació, preparació d'exposicions orals/virtuals, correccions, lectura de bibliografia, etc.)	153	6,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Avaluació

Avaluació continuada

L'alumnat ha de demostrar el seu progrés fent diverses activitats d'avaluació. Aquestes activitats apareixen detallades a la taula del final d'aquesta secció de la Guia Docent.

Revisió

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta, el/la docent comunicarà per escrit una data i hora de revisió. La revisió de les diverses activitats d'avaluació s'acordarà entre la professora o el professor i l'alumnat.

Recuperació

Podrà accedir a la recuperació qui s'hagi presentat a activitats el pes de les quals equivalgui a un 66,6% (dos terços) o més de la qualificació final i que hagi tret una qualificació mitjana ponderada de 3,5 o més.

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta de l'assignatura, la professora o el professor comunicarà per escrit el procediment de recuperació. Es pot proposar una activitat de recuperació per a cada activitat suspesa o no presentada o es poden agrupar diverses activitats en una de sola. En cap cas la recuperació pot consistir en una única activitat d'avaluació final equivalent al 100% de la qualificació. En cas de recuperació, la nota màxima que pot obtenir l'estudiant és un 5.

Consideració de "no avaluable"

S'assignarà un "no avaluable" quan les evidències d'avaluació que hagi aportat l'alumne/a equivalguin a un màxim d'una quarta part de la qualificació total de l'assignatura.

Irregularitats en les activitats d'avaluació

En cas d'irregularitat (plagi, còpia, suplantació d'identitat, etc.) en una activitat d'avaluació, la qualificació d'aquesta activitat d'avaluació serà 0. En cas que es produeixin irregularitats en diverses activitats d'avaluació, la qualificació final de l'assignatura serà 0. S'exclouen de la recuperació les activitats d'avaluació en què s'hagin produït irregularitats (com ara plagi, còpia, suplantació d'identitat).

Avaluació única

Aquest mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1. Participació activa (exercicis, classe)	15	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
2. Treball en grup	15	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13
3. Encàrrec	30	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
4. Encàrrec final	40	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Bibliografia

Bibliografía seleccionada

Per a més referències, es recomana consultar BITRA: https://aplicacionesua.cpd.ua.es/tra_int/usu/buscar.asp [Paraules clau "accessibilitat" i "audiodescripció" / "subtítols" i cerca per autors que us interessin]

Bibliografía sobre Audiodescripció [SPS més avall]

AENOR (2005): *Norma UNE: 153020. Audiodescripción para personas con discapacidad visual. Requisitos para la audiodescripción y elaboración de audioguías*. Madrid: AENOR.

Fryer, Louise (2016): *An Introduction to Audio Description. A Practical Guide*. Nova York: Routledge.

Maszerowska, Anna; Matamala, Anna i Orero, Pilar (2014) (eds.): *Audio Description: New perspectives illustrated*. Àmsterdam: Benjamins.

Puigdomènech, Laura; Matamala, Anna i Orero, Pilar (2007): "Bases per a un futur protocol d'audiodescripció per a l'àmbit català". Document no publicat. Universitat Autònoma de Barcelona.

Remael, Aline i Vercauteren, Gert (2007): "Audio Describing the Exposition Phase of Films. Teaching Students What to Choose". *TRANS: Revista de Traductología*, 11, 73-94.

Snyder, Joel (2014). *The Visual Made Verbal. A Comprehensive Training Manual and Guide to the History and Applications of Audio Description*. Arlington: American Council of the Blind.

Vercauteren, Gert (2007): "Towards a European Guideline for Audio Description", a Díaz-Cintas, Jorge; Pilar Orero i Aline Remael (eds.): *Media for All. Accessibility in Audiovisual Translation*. Amsterdam: Rodopi, 139-150.

Bibliografía sobre SPS

AENOR (2012): *Subtitulado para personas sordas y personas con discapacidad auditiva. Norma. UNE 153010:2012*, Madrid: Asociación Española de Normalización y Certificación (AENOR).

Arnáiz Uzquiza, Verónica (2012): "Los parámetros que identifican el subtítulado para sordos. Análisis y clasificación". *MonTI*,4:103-132.

Bartoll, Eduard (2008): Paràmetres per a una taxonomia de la subtitulació. Tesis doctoral. Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, Disponible en: <http://www.tdx.cat/handle/10803/7572>

Díaz Cintas, Jorge (2003): *Teoría y práctica de la subtitulación: Inglés-Español*, Barcelona: Ariel.

Jiménez Hurtado, Catalina (ed.) (2007): *Traducción y accesibilidad. Subtitulación para sordos y audiodescripción para ciegos: nuevas modalidades de Traducción Audiovisual*, Frankfurt am Main: Peter Lang.

Matamala, Ana i Orero, Pilar (eds.) (2010): *Listening to subtitles: subtitles for the deaf and hard of hearing*, Frankfurt am Main: Peter Lang.

Programari

Subtitle Edit.